

УДК 796.032:37

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-4\(62\)-360-369](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-4(62)-360-369)

Вербицький Віталій Анатолійович кандидат історичних наук, доцент, декан факультету фізичного виховання та спорту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0009-0000-2062-9963>

Бондаренко Ірина Григорівна кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри олімпійського та професійного спорту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0000-0002-6651-0682>

Головаченко Іван Вікторович викладач кафедри базової загальношкільної та фізичної підготовки, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, <https://orcid.org/000-0002-3472-4512>

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Анотація. У статті досліджено олімпійську освіту як важливу складову фізичного виховання учнівської молоді в умовах сучасних соціокультурних трансформацій. Проаналізовано нормативно-правові засади розвитку фізичної культури і спорту, а також наукові підходи до впровадження олімпійських ідей у навчально-виховний процес. Визначено, що олімпійська освіта сприяє формуванню ціннісних орієнтацій, розвитку мотивації до занять фізичною культурою і спортом, становленню здорового способу життя та гармонійному розвитку особистості. Узагальнено досвід вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо реалізації олімпійської освіти, зокрема в контексті інтеграції міждисциплінарних підходів і використання інноваційних педагогічних технологій, таких як STEAM-освіта та інтерактивні методи навчання. Виявлено основні проблеми, серед яких недостатній рівень популяризації олімпійського руху, фрагментарність інтеграції олімпійських знань у зміст шкільного фізичного виховання, обмежена підготовленість педагогічних кадрів та низький рівень обізнаності учнів щодо видатних спортсменів і цінностей олімпізму. Особливо акцентовано увагу на недостатньому рівні інформаційного висвітлення подій олімпійського руху, що знижує інтерес молоді до спортивної діяльності та ускладнює формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою. Обґрунтовано перспективи розвитку олімпійської освіти, що полягають у її системній інтеграції в освітній процес, удосконаленні професійної підготовки педагогів, активізації інформаційно-просвітницької діяльності та розширенні

ISSN 2786-4952 Online

співпраці закладів освіти зі спортивними організаціями. Наголошено на доцільності впровадження підходів критичної педагогіки як засобу підвищення ефективності олімпійської освіти та формування соціально відповідальної особистості.

Ключові слова: олімпійська освіта, фізичне виховання, олімпійський рух, учнівська молодь, інноваційні педагогічні технології, STEAM-освіта

Verbytskyi Vitaliy PhD in History, Associate Professor, Dean of the Faculty of Physical Education and Sports, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, <https://orcid.org/0009-0000-2062-9963>

Bondarenko Irina PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor, Assistant professor of the Department of Olympic and Professional Sports, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, <https://orcid.org/0000-0002-6651-0682>

Holovachenko Ivan Lecturer at the Department of Basic General Military and Physical Training, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, <https://orcid.org/000-0002-3472-4512>

OLYMPIC EDUCATION IN PHYSICAL EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT

Abstract. The article examines Olympic education as an important component of physical education of student youth in the context of contemporary socio-cultural transformations. The regulatory and legal framework for the development of physical culture and sports, as well as scientific approaches to the implementation of Olympic ideas in the educational process, are analyzed. It is determined that Olympic education contributes to the formation of value orientations, the development of motivation for physical activity and sports, the establishment of a healthy lifestyle, and the harmonious development of personality. The experience of domestic and foreign researchers in the implementation of Olympic education is generalized, particularly in the context of integrating interdisciplinary approaches and using innovative pedagogical technologies such as STEAM education and interactive teaching methods. The main problems are identified, including the insufficient level of promotion of the Olympic movement, the fragmented integration of Olympic knowledge into the content of school physical education, the limited preparedness of teaching staff, and the low level of students' awareness of outstanding athletes and Olympic values. Particular attention is paid to the insufficient level of media coverage of events within the Olympic movement, which reduces young people's interest in sports activities and complicates the formation of sustainable motivation for physical activity. The prospects for the development of Olympic education are substantiated, including its

systematic integration into the educational process, improvement of professional training of teachers, intensification of information and educational activities, and expansion of cooperation between educational institutions and sports organizations. The expediency of implementing critical pedagogy approaches as a means of increasing the effectiveness of Olympic education and fostering socially responsible личности is emphasized.

Keywords: Olympic education, physical education, Olympic movement, student youth, innovative pedagogical technologies, STEAM education

Постановка проблеми. В Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року визначається недостатня кількість інформаційно-соціальних кампаній, спрямованих на популяризацію спорту, мотиваційних презентацій масового спорту та спорту вищих досягнень, недостатній рівень інформування суспільства про перспективи та привабливість спортивної кар'єри [11]. Слід також відзначити недостатній рівень висвітлення подій олімпійського руху в інформаційному просторі, а також обмежені можливості ознайомлення учнів із досягненнями видатних спортсменів, історією Олімпійських ігор та сучасними тенденціями розвитку спорту. Це, у свою чергу, негативно впливає на формування інтересу молоді до олімпійських цінностей, знижує рівень їх обізнаності та мотивації до занять фізичною культурою і спортом.

Олімпійський рух розглядається як багатовимірне соціокультурне явище, що поєднує ідеї фізичної досконалості, естетики та гуманізму. Його ціннісна основа сприяє гармонійному розвитку особистості, інтегруючи фізичний, інтелектуальний і духовний компоненти. У контексті освіти впровадження олімпійських ідей у навчально-виховний процес учнів початкової та середньої школи сприяє формуванню світогляду, життєвих орієнтацій і системи цінностей, що відповідають ідеалам чесної боротьби, поваги, самовдосконалення та соціальної відповідальності. Олімпійська освіта виступає важливим інструментом виховання, що забезпечує інтеграцію знань про спорт, культуру та етичні принципи в освітній процес. Вона сприяє розвитку в учнів стійких переконань, мотивації до фізичної активності та формуванню позитивного ставлення до здорового способу життя. Водночас особливого значення набуває орієнтація на практичне застосування здобутих знань і навичок, що дозволяє учням ефективно діяти в реальних та змагальних ситуаціях [2].

Сучасна модель шкільного навчання має передбачати поєднання теоретичних аспектів олімпійської освіти з практикою повсякденного життя. Це передбачає використання проблемно-орієнтованого підходу, моделювання ситуацій спортивної діяльності та залучення учнів до активної участі в різних формах рухової активності. Засвоєння структурованих знань і формування відповідних умінь у сфері олімпійських видів спорту створює умови для їх подальшого застосування у практичній діяльності. Фізичне виховання як складова початкової освіти відіграє ключову роль у підвищенні якості освіти,

розвитку рухових умінь, фізичних якостей та практичних навичок учнів. Реалізація олімпійської освіти сприяє не лише засвоєнню спеціальних знань і вмінь, але й забезпечує емоційне задоволення від занять спортом, стимулює досягнення особистісного успіху та задовольняє потребу учнів у спортивній самореалізації [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впровадження у процес навчання й виховання елементів олімпійської освіти як позитивного фактору, що сприяє гуманізації суспільства, знайшли відображення у роботах вітчизняних дослідників: Н. В. Москаленко, О. М. Вацеби, С. Ф. Матвєєва, О. А. Томенка. В.М. Єрмоловою розроблено та теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів. Представлено класифікацію моделей і програм олімпійської освіти. Встановлено її вплив на ключові показники ефективності освітнього процесу, зокрема рівень навчальних досягнень, залучення учнів до занять фізичною культурою і спортом та художньо-естетичною діяльністю, прояви антисоціальної поведінки, а також рівень захворюваності. Розроблено навчально-пізнавальні ігри, кросворди, сценарії олімпійських уроків. Однією із соціально-педагогічних умов підвищення ефективності процесу інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес школярів є цілеспрямоване науково-методичне забезпечення та удосконалення теоретичної і методичної підготовки педагогічних кадрів. Проведено науково-теоретичні та науково-практичні семінари «Олімпійська освіта в системі національної освіти», «Олімпійська освіта: проблеми і перспективи», «Роль олімпійської освіти у формуванні моральних і фізичних якостей особистості дитини», «Реалізація олімпійської освіти в школах України» [3].

В Стандарті вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання включає 12-й пункт: «аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях», що свідчить про важливе значення, яке надається олімпійській освіті, олімпійського руху для підготовки фахівців в галузі фізичної культури [4].

Вагомого значення надається підготовці здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт» щодо олімпійської освіти: у 2023 р. підготовлено посібник «Теорія і практика олімпійської освіти : конспект лекцій». Курс розкриває питання впровадження у процес навчання і виховання елементів олімпійської освіти як позитивного чинника, спрямованого на гуманізацію суспільства. Мета впровадження – формування гуманістичних якостей майбутніх фахівців як головної умови духовного становлення особистості. Курс складено із 7 тем, одна з яких – «Олімпізм як універсальна концепція виховання та освіти молоді» [5].

Мета статті – систематизувати знання щодо проблем та перспектив розвитку олімпійської освіти молоді в нашій країні та за кордоном, узагальнити досвід науковців щодо олімпійської освіти у фізичному вихованні.

Виклад основного матеріалу. Науковцями з Китайської Народної Республіки було досліджено вплив освіти в галузі науки, технологій, інженерії, мистецтва та математики (STEAM) на розвиток олімпійської освіти учнів початкової та середньої школи. У межах дослідження проаналізовано структуру та освітню концепцію STEAM-освіти, а також проведено анкетування з метою визначення сучасного стану олімпійської освіти. Отримані результати засвідчили ефективність застосування STEAM-підходу для трансформації існуючої системи олімпійської освіти, що сприяє підвищенню освітнього рівня учнів. На основі результатів опитування запропоновано комплекс заходів щодо вдосконалення олімпійської освіти в поєднанні зі STEAM-технологіями. Встановлено, що 71,4% учителів приділяють значну увагу олімпійській освіті. При цьому частка вчителів фізичного виховання, які залучені до її викладання, становить 96,67%. Це свідчить про те, що саме вчителі фізичного виховання виступають провідною рушійною силою впровадження олімпійської освіти, а фізичне виховання є основною сферою її реалізації. З'ясовано, що 61 школа забезпечує реалізацію олімпійської освіти через спеціалізовані курси, 68,89% закладів інтегрують її в інші навчальні дисципліни, а 72,22% організовують комплексні практичні заходи з метою популяризації олімпійських знань. Таким чином, більшість шкіл використовують різноманітні форми навчання та забезпечують відносно широкий спектр освітньої діяльності. Після вдосконалення освітньої моделі рівень засвоєння учнями олімпійських знань суттєво підвищився. Частка учнів, які повністю опанували навчальний матеріал, зросла з 5,78% до 8,45% (на 2,67%). Частка учнів, обізнаних із більшістю олімпійських видів спорту, збільшилася з 48,6% до 55,67% (на 7,07%). Водночас частка учнів із незначним рівнем знань або їх відсутністю зменшилася до 1,54%. Крім того, відзначено зростання інтересу учнів до олімпійських подій, особливо після впровадження STEAM-підходу: частка учнів, які виявляють високий рівень зацікавленості, зросла на 6,45%. Це свідчить про позитивний вплив запропонованої моделі на формування мотивації до вивчення олімпійської тематики. Впровадження STEAM-освіти в систему олімпійської освіти забезпечує позитивні зрушення: учні поступово починають цікавитися олімпійськими подіями, звертають увагу на змагання та засвоюють цінності олімпізму. Відповідно до концепції STEAM-освіти, сучасна педагогічна система орієнтована на формування особистості з розвиненими метадисциплінарними, проєктними та дослідницькими компетентностями [2].

Досвід реалізації довготривалих освітніх ініціатив у сфері олімпійської освіти засвідчує складність і багатовекторність процесу інтеграції цінностей олімпізму в шкільне середовище Франції. Зокрема, Департамент Олімпійського та спортивного комітету Сени-Марітім у межах підготовки до Олімпійських ігор

ISSN 2786-4952 Online

2024 року в Парижі реалізував семирічний проєкт, спрямований на впровадження цінностей олімпізму, до якого було залучено вісім класів. Попри задекларований характер ініціативи як інструменту підтримки вчительських проєктів, аналіз свідчить, що значна частина діяльності координувалася місцевими олімпійськими комітетами. Це вказує на домінування моделі «зверху вниз» у поширенні ідей олімпізму, тоді як рівень автономії педагогів у процесі реалізації залишається недостатньо визначеним. Узагальнення змісту впроваджених проєктів дозволило виокремити три основні типи. Перший тип охоплює ініціативи, які безпосередньо спрямовані на популяризацію та вивчення олімпізму як самодостатньої освітньої мети, зокрема його історії, цінностей та організаційних засад. Наприклад, у проєкті «Олімпійські класи Уази» (2018-2019 рр.) визначено дві ключові цілі: ознайомлення учнів із символами, цінностями та історією олімпізму, а також підготовка їх до Олімпійських ігор у Парижі 2024 року як поінформованих учасників або глядачів. Регулярні зустрічі з чемпіонами та спортсменами високого рівня сприяють формуванню олімпійської моделі як значущого культурного орієнтира у свідомості молодого покоління. Другий тип передбачає інтеграцію олімпійських цінностей: досконалості, дружби та поваги – у шкільне середовище через фізичну активність і спортивну діяльність. Третій тип характеризується використанням олімпізму як міждисциплінарного інструменту для досягнення більш широких освітніх результатів (технічних, наукових, соціальних і моральних), що часто виходять за межі суто спортивної тематики. Зокрема, окремі проєкти застосовують олімпійську тематику для вивчення фізіології організму та основ харчування. Інші – виходять за межі спорту, використовуючи історію Олімпійських ігор як відправну точку для розширення змісту навчання, наприклад, у межах теми «тіло в русі: мистецтво від доісторичних часів до сьогодення». Таким чином, окреслені типи проєктів репрезентують різні підходи до реалізації ідеї освітньої спадщини олімпійського руху [6].

Олімпійська освіта в Японії бере свій початок з 1909 року та набула широкого поширення в країні під час проведення Олімпійських ігор 1964 року в Токіо. Дослідження свідчать, що учні, які долучалися до програм олімпійської освіти, у дорослому віці частіше обирають професійну діяльність, пов'язану з міжнародною співпрацею. Водночас встановлено необхідність перегляду змісту олімпійської освіти з урахуванням регіональних і культурних особливостей. У державних рекомендаціях щодо навчальних програм для японських середніх шкіл олімпійську освіту інтегровано до теоретичного розділу фізичного виховання. Для старшої школи також передбачено вивчення тематики «Олімпійський рух та допінг». Практична реалізація олімпійської освіти передбачає використання інтерактивних форм навчання. Зокрема, під час тематичного заняття 60 учнів старших класів було поділено на три команди, які виконували фізичні вправи та брали участь в іграх, які були побудовані на базових олімпійських цінностях: дружбі, повазі та досконалості. Заняття проводив іноземний інструктор англійською мовою за підтримки японського педагога, що

забезпечувало належний рівень розуміння матеріалу. До освітнього процесу також залучалися інші іноземні учасники, що сприяло розвитку міжкультурної комунікації. Усі ігрові активності були спрямовані на засвоєння цінностей олімпізму та водночас реалізовувалися англійською мовою з метою розвитку міжкультурної компетентності учнів [7].

Окрему увагу науковців привертає реалізація олімпійської освіти в регіоні Тохоку, який постраждав унаслідок стихійного лиха. Олімпійські та Паралімпійські ігри 2020 року в Токіо позиціонувалися як «Олімпіада відновлення», події якої були покликані сприяти відбудові регіонів, які постраждали від землетрусу 11 березня 2011 року. У цьому контексті Міжнародна академія спортивних досліджень Цукуба, яка заснована у 2015 році в межах ініціативи «Спорт для завтрашнього дня» Японської спортивної агенції, щорічно реалізує програми олімпійської освіти в місті Рікудзентаката – одному з найбільш постраждалих регіонів. У 2019 році було проведено заняття з олімпійської освіти для 120 учнів старших класів, після чого організовано анкетування. Зокрема, учнів опитували щодо їхніх вражень від занять, уявлень про Ігри в Токіо 2020 року, особистих викликів, регіональних проблем та можливостей використання потенціалу Олімпійських ігор. Аналіз результатів засвідчив позитивне сприйняття респондентами Олімпійських ігор у Токіо. Водночас відповіді учнів відобразили усвідомлення проблем, пов'язаних із відбудовою регіону, а також окреслили їхні наміри щодо участі в розвитку місцевих громад у майбутньому [7].

Фізичне виховання в Новій Зеландії значною мірою зберігає вузько спрямовану орієнтацію, у межах якої пріоритет надається навчанню, яке пов'язане переважно з руховою діяльністю та фізіологічними аспектами руху. Науковцями виявлені суперечності між цінностями, що декларуються в межах олімпізму, та їх практичним втіленням в Олімпійських іграх, які є найбільш репрезентативною глобальною формою популяризації ідей олімпійського руху. Зокрема, національний, регіональний, шкільний та юнацький спорт недостатньо відображають ідеали олімпізму. Водночас тренери дедалі більше орієнтуються на досягнення результатів, а не на цілісний розвиток особистості молоді. Спорт як освітній контекст може втрачати свій виховний потенціал під впливом суперечливих сигналів, що транслюються у шкільному середовищі фізичного виховання. Особливо це проявляється в умовах, коли в юнацькому спорті акцент робиться на швидких і зовнішніх винагородах (медалі, похвала, стипендії тощо), що нерідко вступає в конфлікт із ціннісними орієнтирами та освітніми цілями фізичного виховання. Попри зазначені виклики, олімпійська освіта як широка філософсько-педагогічна концепція має значний потенціал для розширення змісту навчання у фізичному вихованні. Вона може слугувати ефективною основою для обґрунтування соціально орієнтованого підходу в цій галузі. Водночас сам по собі цей підхід не забезпечить суттєвих змін за умови, якщо реальні спортивні практики суперечитимуть ідеалам олімпійського руху. У

ISSN 2786-4952 Online

цьому контексті дитячо-юнацький спорт, за умови налагодження стратегічної взаємодії з національними олімпійськими комітетами та керівними органами спорту на національному і регіональному рівнях, постає важливим середовищем для трансформації практик, підвищення якості спортивного досвіду та, як наслідок, розвитку громад [8].

У Чорноморському національному університеті імені Петра Могили 28 жовтня 2025 р. факультетом фізичного виховання було організовано профорієнтаційні заходи «Канікули в університеті» для школярів Миколаївської області. У межах заходу проведено інтерактивний конкурс «Впізнай спортсмена», під час якого учасникам було запропоновано презентацію із зображеннями відомих українських спортсменів – чемпіонів, призерів та учасників Олімпійських ігор. Результати засвідчили недостатній рівень обізнаності старшокласників: із 12 запропонованих постатей більшість учнів змогли ідентифікувати лише трьох спортсменів – Володимира Кличка, Ярославу Магучіх та Олександра Усика. Водночас не були впізнані такі відомі українські олімпійські чемпіони з Миколаєва, як Ольга Харлан та Олександр Абраменко.

Аналогічна ситуація спостерігалася і під час проведення «Дня відкритих дверей», де абітурієнтам було представлено презентаційні матеріали щодо олімпійських видів спорту та видатних спортсменів. За спостереженнями викладачів факультету, значна частина учнів продемонструвала низький рівень знань про олімпійський спорт і його представників.

Отримані результати свідчать про недостатній рівень сформованості олімпійської освіченості сучасної учнівської молоді, що може бути зумовлено обмеженою представленістю відповідної тематики у змісті шкільного фізичного виховання, а також недостатньою увагою до популяризації олімпійських цінностей. У цьому контексті актуалізується необхідність посилення ролі олімпійської освіти як складової фізичного виховання, зокрема через впровадження інноваційних форм і методів навчання, інтеграцію інформаційно-просвітницьких заходів та активізацію співпраці закладів освіти з провідними спортивними інституціями.

Науковці звертають увагу на те, що процеси глобалізації, відносна доступність знань, а також актуалізація соціальних проблем, зокрема несправедливості, нерівності, надмірного споживацтва та антисоціальної поведінки, зумовлюють необхідність переосмислення цілей освітніх програм у світовому контексті. У цьому аспекті філософія олімпізму, спрямована на формування доброчесної поведінки та побудову більш мирного і справедливого суспільства засобами етичної практики фізичного виховання і спорту, набуває особливої значущості. Водночас окремі дослідники вказують на обмежений освітній потенціал сучасної олімпійської освіти, її недостатню орієнтацію на ідеї олімпізму, тоді як інші розглядають її як інструмент ідеологічного впливу. З огляду на це підкреслюється необхідність посилення ролі Міжнародного олімпійського комітету у просуванні ідей олімпізму через програми фізичного

виховання та спорту. Впровадження підходів критичної педагогіки в олімпійську освіту в контексті фізичного виховання є складним, проте перспективним напрямом, здатним сприяти розв'язанню зазначених проблем у межах освітнього простору [9].

Висновки. Проведений аналіз наукових джерел і практичного досвіду засвідчив, що олімпійська освіта є важливою складовою сучасного фізичного виховання, яка забезпечує формування ціннісних орієнтацій, мотивації до фізичної активності та гармонійного розвитку особистості учнівської молоді.

Узагальнення міжнародного досвіду (Китай, Франція, Японія, Нова Зеландія) дозволило визначити різні моделі реалізації олімпійської освіти: від автономного вивчення олімпізму до його інтеграції у міждисциплінарні освітні практики. Доведено ефективність інноваційних підходів, зокрема STEAM-освіти та інтерактивних методів навчання, які сприяють підвищенню рівня знань і зацікавленості учнів олімпійською тематикою.

Водночас виявлено низку проблем, що стримують розвиток олімпійської освіти, зокрема недостатній рівень популяризації спорту, фрагментарність впровадження олімпійських знань у шкільних програмах, недостатню підготовленість педагогічних кадрів, а також суперечності між задекларованими цінностями олімпізму та практикою сучасного спорту. Результати власних спостережень підтвердили низький рівень обізнаності учнів щодо видатних спортсменів і олімпійського руху, що свідчить про необхідність посилення інформаційно-просвітницької роботи.

Перспективи розвитку олімпійської освіти пов'язані з її системною інтеграцією у зміст фізичного виховання, упровадженням інноваційних педагогічних технологій, активізацією міждисциплінарних зв'язків, підвищенням якості підготовки педагогічних кадрів та розширенням співпраці закладів освіти зі спортивними організаціями.

Таким чином, олімпійська освіта має значний потенціал як інструмент гуманізації освіти та розвитку особистості, однак її ефективна реалізація потребує комплексного науково-методичного забезпечення та узгоджених дій на державному, інституційному та педагогічному рівнях.

Література:

1. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року : постанова Кабінету Міністрів України від 04.11.2020 № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.04.2026).
2. Li J., Yuan L. The current situation and strategy of Olympic education for primary and secondary school students based on science-technology-engineering-art-mathematics education in the context of physical literacy // *Frontiers in Psychology*. 2022. Vol. 13. Article 910599. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.910599>.
3. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика : навчальний посіб. Київ, 2011. 335 с.
4. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 567.

5. Теорія і практика олімпійської освіти : конспект лекцій для здобувачів ступеня магістра спеціальності «Фізична культура і спорт» / А. В. Сватъєв, А. В. Симонік, О. І. Верітов, Т. В. Воронкова. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 72 с.

6. Attali M., Le Yondre F. Olympic education in France: a legacy issue or the promotion of a model in crisis? // *Social Sciences*. 2022. Vol. 11, No. 2. Article 62. DOI: <https://doi.org/10.3390/socsci11020062>.

7. Takahashi M., Kajita K., Rakwal R. A practical investigation of Olympic education in disaster-affected Tohoku region: analysis of high school students' image of "recovery Olympics" and current issues // *International Journal of Sport and Health Science*. 2022. Vol. 20. P. 26–36. DOI: <https://doi.org/10.5432/ijshs.202047>.

8. Petrie K. Olympic/ism education: does it have a place in physical education? // *Diagoras: International Academic Journal on Olympic Studies*. 2017. Vol. 1. P. 153–168. URL: <http://diagorasjournal.com/index.php/diagoras/article/view/12> (дата звернення: 14.04.2026).

9. Culpan I., Wigmore S. The delivery of Olympism education within a physical education context drawing on critical pedagogy // *International Journal of Sport and Health Science*. 2010. Vol. 8. P. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.5432/ijshs.20090028>.

References:

1. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020). *On approval of the strategy for the development of physical culture and sports until 2028* (Resolution No. 1089, November 4, 2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]

2. Li, J., & Yuan, L. (2022). The current situation and strategy of Olympic education for primary and secondary school students based on science–technology–engineering–art–mathematics education in the context of physical literacy. *Frontiers in Psychology*, 13, 910599. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.910599> [in English]

3. Yermolova, V. M. (2011). *Olimpiiska osvita: teoriia i praktyka* [Olympic education: Theory and practice]. Kyiv. [in Ukrainian]

4. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2019). *Standard of higher education of Ukraine: First (bachelor's) level, field of knowledge 01 Education/Pedagogy, specialty 017 Physical culture and sport* (Order No. 567, April 24, 2019). [in Ukrainian]

5. Svatyev, A. V., Symonik, A. V., Veritov, O. I., & Voronkova, T. V. (2023). *Theory and practice of Olympic education: Lecture notes for master's students in physical culture and sport*. Zaporizhzhia National University. [in Ukrainian]

6. Attali, M., & Le Yondre, F. (2022). Olympic education in France: A legacy issue or the promotion of a model in crisis? *Social Sciences*, 11(2), 62. <https://doi.org/10.3390/socsci11020062>

7. Takahashi, M., Kajita, K., & Rakwal, R. (2022). A practical investigation of Olympic education in the disaster-affected Tohoku region: Analysis of high school students' image of the "Recovery Olympics" and current issues. *International Journal of Sport and Health Science*, 20, 26–36. <https://doi.org/10.5432/ijshs.202047> [in English]

8. Petrie, K. (2017). Olympic/ism education: Does it have a place in physical education? *Diagoras: International Academic Journal on Olympic Studies*, 1, 153–168. <http://diagorasjournal.com/index.php/diagoras/article/view/12> [in English]

9. Culpan, I., & Wigmore, S. (2010). The delivery of Olympism education within a physical education context drawing on critical pedagogy. *International Journal of Sport and Health Science*, 8, 67–76. <https://doi.org/10.5432/ijshs.20090028> [in English]

Дата першого надходження статті до видання: 04.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 18.04.2026